

The Parliamentary Budget Office

รายงานการวิเคราะห์ของสำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

รายงานวิเคราะห์
การจัดสรรงบประมาณจังหวัด
และกลุ่มจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ary Budget Office

he Parliamentary Budget Office

The Parliamentary Budget Office

The Parliamentary Budget Office

The Parliamentary Budget Office

รายงานวิเคราะห์
การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

เรื่อง รายงานการวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

จัดพิมพ์ครั้งที่ 1/2559

จำนวนหน้า 34 หน้า

จำนวนที่พิมพ์ ครั้งที่ 1 จำนวน 100 เล่ม

จัดทำโดย สำนักงบประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2244 2222
โทร. 0 2244 2088

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2244 2117
โทร. 0 2244 2122

ISBN : 978-616-399-054-9

คำนำ

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และสมาชิกรัฐสภา รวมถึงเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ แก่สาธารณชนโดยทั่วไป

ในการนี้ จึงได้จัดทำรายงานวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างการจัดสรรงบประมาณ จำแนกตามผลผลิต จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย และผลการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงบทวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ในมิติต่าง ๆ ได้แก่ วิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ วิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดกับระดับความก้าวหน้าในการพัฒนามนุษย์ ตามดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) รายจังหวัด นอกจากนี้ ยังได้ทำการวิเคราะห์งบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย งบดำเนินงานกับงบประมาณทั้งหมด และงบดำเนินงานในรายการ “ค่าจ้างเหมาบริการ” และ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” ซึ่งเป็นรายการค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงมาก สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการวิเคราะห์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณางบประมาณรายจ่ายจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป

สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล
กรกฎาคม 2559

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลไปสู่พื้นที่เป้าหมายโดยตรงได้มากขึ้น ซึ่งถือเป็นการสร้างความเป็นธรรมในระบบงบประมาณ โดยเพิ่มอำนาจประชาชนในกระบวนการงบประมาณแผ่นดินไปพร้อมกับกระจายงบประมาณลงสู่พื้นที่อันเป็นรากฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามบริบทของพื้นที่ซึ่งต้องสอดคล้องและบูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติ และความต้องการของประชาชนทุกภาคส่วน ซึ่งจากการวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

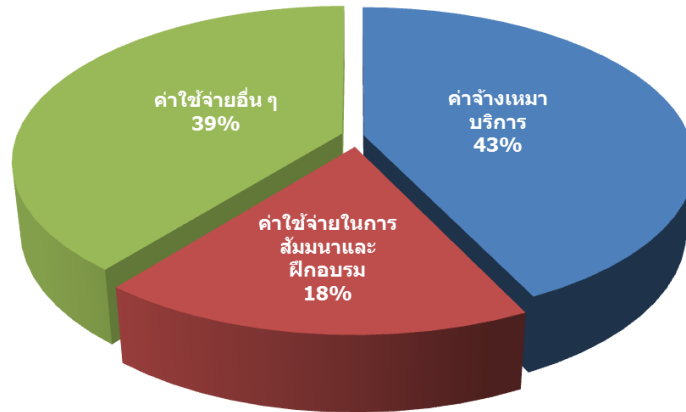
รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ โดยสะท้อนนโยบายรัฐบาลจากผลการจัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีความยากจนสูงสุด ให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวสูงที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อเทียบกับทุกจังหวัดกลับได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด และจังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับปานกลางยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณมากกว่าจังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับต่ำอยู่ ซึ่งอาจทำให้ช่องว่างคุณภาพชีวิตของประชาชนในระหว่างกลุ่มจังหวัดดังกล่าวกว้างขึ้น และมีผลต่อระดับคุณภาพชีวิต ตลอดจนโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐลดลงด้วย

นอกจากนี้ งบประมาณต่อหัวประชากรที่แต่ละจังหวัดได้รับมีความแตกต่างกัน โดยจังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับต่ำมาก ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวประชากร 311.41 บาทต่อคน น้อยกว่าจังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับสูงมาก (ได้รับงบประมาณต่อหัว 339.97 บาทต่อคน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบประมาณส่วนใหญ่ถูกจัดสรรไปพัฒนาประชากรและคุณภาพชีวิตในจังหวัดที่อยู่ในระดับการพัฒนาที่สูง ทำให้จังหวัดที่ยากจนมิได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดความยากจนและเพิ่มคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ อีกทั้ง จากผลการวิเคราะห์ พบว่า มีจังหวัดที่ประชากรรายได้สูงอยู่แล้ว ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณมากกว่าจังหวัดที่ประชากรมีรายได้ต่ำ ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณจังหวัดจึงควรผูกพันกับระดับการพัฒนาของแต่ละจังหวัด โดยใช้ระดับความก้าวหน้าในการพัฒนามนุษย์ ตามดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) และสภาพความยากจนของแต่ละจังหวัด มาประกอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดด้วย

อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ลงในรายละเอียดของการทำงานของแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้ว พบว่า งบประมาณจำนวนไม่น้อยถูกนำไปใช้จ่ายเป็น “งบดำเนินงาน” ทั้งที่แต่ละหน่วยได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารจัดการอยู่แล้ว โดยงบประมาณกว่า 5,617.3029 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 20.80 ของงบประมาณทั้งหมดจำนวน 26,999.9704 ล้านบาท ถูกนำไปใช้จ่ายเป็นงบดำเนินงาน ยิ่งไปกว่านั้นงบดำเนินงานส่วนใหญ่ยังถูกนำไปใช้จ่ายเป็น “ค่าจ้างเหมาบริการ” และ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” เป็นส่วนใหญ่ (กว่าร้อยละ 60.71 ของงบดำเนินงานทั้งหมด) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 งบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน 5,617.3029 ล้านบาท เป็นค่าจ้างเหมาบริการจำนวน 2,405.1598 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.82 เป็นค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมจำนวน 1,004.7305 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.89 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวน 2,207.4126 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.29 แทนที่จะได้นำไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

สัดส่วนงบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ดังนั้น การจัดทำงบประมาณในลักษณะดังกล่าว จึงอาจไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดสรรงบประมาณ สมควรให้มีการทบทวนและปรับลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาบริการ และค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างแท้จริง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ง
1. ความเป็นมาของงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	1
2. กระบวนการจัดทำงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	3
3. ภาพรวมงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	5
4. โครงสร้างการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	6
4.1 งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการจำแนกตามผลผลิต	6
4.2 งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย	6
4.3 ผลการจัดสรรงบประมาณรายจังหวัด	7
5. บทวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	10
5.1 วิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	10
5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบงบประมาณรายจังหวัดและระดับความก้าวหน้า ในการพัฒนามนุษย์ ตามดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) รายจังหวัด	13
5.3 การวิเคราะห์งบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	15
- สัดส่วนของงบดำเนินงานกับงบประมาณทั้งหมด	15
- งบดำเนินงานกับค่าจ้างเหมาบริการ	17
- งบดำเนินงานกับค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	20
บรรณานุกรม	24
ภาคผนวก	25

รายงานวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

1. ความเป็นมาของงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดเป็นรูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการแบบบูรณาการ โดยการรวมกลุ่มจังหวัดที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบทิศทางการพัฒนาและการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบ ร่วมกันแก้ไขปัญหาระหว่างจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 และวันที่ 17 พฤศจิกายน 2546 เห็นชอบให้แบ่งกลุ่มจังหวัดออกเป็น 19 กลุ่ม อย่างไรก็ตาม การบริหารงานของกลุ่มจังหวัดในระยะเริ่มต้นประสบปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ 1. ไม่มีงบประมาณในการบริหารงาน 2. ขาดบุคลากร และ 3. ไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับองค์กรรับผิดชอบ

ต่อมา เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงได้มีการบัญญัติให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อการพัฒนาจังหวัด ดังที่บทบัญญัติในมาตรา 78 รัฐต้องดำเนินนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้ “(2) จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศและสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่” หลังจากนั้นจึงได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอ กำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ สามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณได้ดังนี้

มาตรา 52 วรรคสาม “เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในการนี้ให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ”¹

มาตรา 53/1 “ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนกลาง และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคมและผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน

¹ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ไม่ได้กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็น “ส่วนราชการ” ที่จะมีสิทธิขอตั้งงบประมาณเองได้ อย่างไรก็ตาม ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณซึ่งสำนักงบประมาณกำลังดำเนินการอยู่นั้น ได้มีการกำหนดบทนิยาม “หน่วยรับงบประมาณ” โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณแผ่นดินมีเอกภาพ และครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทุกประเภท

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามวรรคหนึ่ง จำนวนและวิธีการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัดแล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินกิจการของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐทั้งปวงที่กระทำในพื้นที่จังหวัด ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว”

มาตรา 53/2 “ให้นำความในมาตรา 53/1 มาบังคับใช้กับการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดด้วย โดยอนุโลม”

จากหลักกฎหมายดังกล่าว จึงนำมาสู่การประกาศใช้ **พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงาน จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551** กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแผน และงบประมาณ และการบริหารงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยกำหนดให้เมืองครุในการบริหารงาน จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ 3 ระดับ ดังนี้

1) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นกรรมการและเลขานุการ

2) คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

3) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งข้าราชการกระทรวงมหาดไทยคนหนึ่ง เป็นกรรมการ และเลขานุการ

โดยตามมาตรา 26 ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้อำนาจ ก.น.จ. พิจารณาจัดตั้งกลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด โดยปัจจุบันได้มีประกาศ ก.น.จ. ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 จัดตั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน 18 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มจังหวัดและจังหวัด (18 กลุ่มจังหวัด)

กลุ่มจังหวัด		จังหวัด	จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด
1	ภาคเหนือตอนบน 1	นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี	พระนครศรีอยุธยา
2	ภาคกลางตอนบน 2	ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง	ลพบุรี
3	ภาคกลางตอนกลาง	ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สมุทรปราการ	ฉะเชิงเทรา
4	ภาคกลางตอนล่าง 1	กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี	นครปฐม
5	ภาคกลางตอนล่าง 2	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม	เพชรบุรี
6	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง	สุราษฎร์ธานี
7	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง	ภูเก็ต
8	ภาคใต้ชายแดน	สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	สงขลา
9	ภาคตะวันออก	จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด	ชลบุรี
10	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	บึงกาฬ หนองคาย เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู	อุดรธานี
11	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร	สกลนคร
12	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์	ขอนแก่น
13	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	สุรินทร์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ	นครราชสีมา
14	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร อุบลราชธานี	อุบลราชธานี
15	ภาคเหนือตอนบน 1	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	เชียงใหม่
16	ภาคเหนือตอนบน 2	น่าน พะเยา เชียงราย แพร่	เชียงราย
17	ภาคเหนือตอนล่าง 1	ตาก พิชญ์โลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์	พิชญ์โลก
18	ภาคเหนือตอนล่าง 2	กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี	นครสวรรค์

ที่มา : ประกาศ ก.น.จ. เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 และฉบับที่ 2 ลงวันที่ 18 เมษายน 2554

2. กระบวนการจัดทำงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กระบวนการจัดทำงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนั้น แตกต่างจากการจัดทำงบประมาณของส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 หากแต่มีขั้นตอนและกระบวนการที่กำหนดไว้โดยเฉพาะตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ที่กำหนดขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการ โดยสรุป ดังนี้

1) ก.น.จ. กำหนดกรอบนโยบาย ขั้นตอน วิธีการ แผนและงบประมาณของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดรับไปดำเนินการจัดทำแผนและงบประมาณ

- 2) จังหวัดรวบรวมข้อมูลศักยภาพของจังหวัด และสำรวจความต้องการของประชาชนในจังหวัด
- 3) ก.บ.จ. วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของจังหวัด และความต้องการของประชาชนในจังหวัด เพื่อกำหนดศักยภาพและความต้องการของจังหวัด แล้วจึงจัดส่งข้อมูลศักยภาพ และความต้องการของจังหวัด ให้ ก.บ.ก. ประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
- 4) ก.บ.ก. จัดทำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แล้วจึงจัดส่งร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้ ก.บ.จ. เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
- 5) ก.บ.จ. จัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อนำไปประชุมปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนในจังหวัด
- 6) จังหวัดจัดประชุมปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนในจังหวัด โดยนำร่างแผนพัฒนาจังหวัด และร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ไปประชุมปรึกษาหารือร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
- 7) เมื่อได้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด จึงดำเนินการปรับปรุงแผนให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ ดังนี้
  - 7.1 ก.บ.ก. ปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์
  - 7.2 ก.บ.จ. ปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์
- 8) จังหวัด /กลุ่มจังหวัด จัดส่งแผนพัฒนา ให้ ก.น.จ.
- 9) ก.น.จ. กลั่นกรองและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผน
- 10) คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (แผน 4 ปี) แล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินงานของจังหวัด และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด)
- 11) เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด /แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด /ก.บ.ก. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด โดยอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของโครงการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน หน่วยงานผู้รับผิดชอบ และงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินการ และต้องระบุให้ชัดเจนว่าโครงการหรืองานใดที่ประสงค์จะขอตั้งงบประมาณโดยตรงจากสำนักงบประมาณ และจัดส่งให้ ก.น.จ. กลั่นกรองและเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี
- 12) เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด /แผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ตามที่ ก.น.จ. เสนอแล้ว ให้ ก.น.จ. ส่งให้สำนักงบประมาณ เพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณ โดยให้ถือว่าจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ยื่นคำขอของงบประมาณต่อสำนักงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณแล้ว

3. ภาพรวมงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้จัดสรรวงเงินให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ภายใต้แผนบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการทั้งสิ้นจำนวน **26,999.9704** ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน **2,370.0162** ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ **9.62** วงเงินงบประมาณดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ **0.99** ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดของประเทศ โดยแบ่งเป็น

- งบประมาณจังหวัด	20,474.6033	ล้านบาท
- งบประมาณกลุ่มจังหวัด	6,525.3671	ล้านบาท
รวม	26,999.9704	ล้านบาท

ภาพที่ 1 แสดงการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ที่มา : 1.หลักเกณฑ์และแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
2.เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3.เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ : การบริหารเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

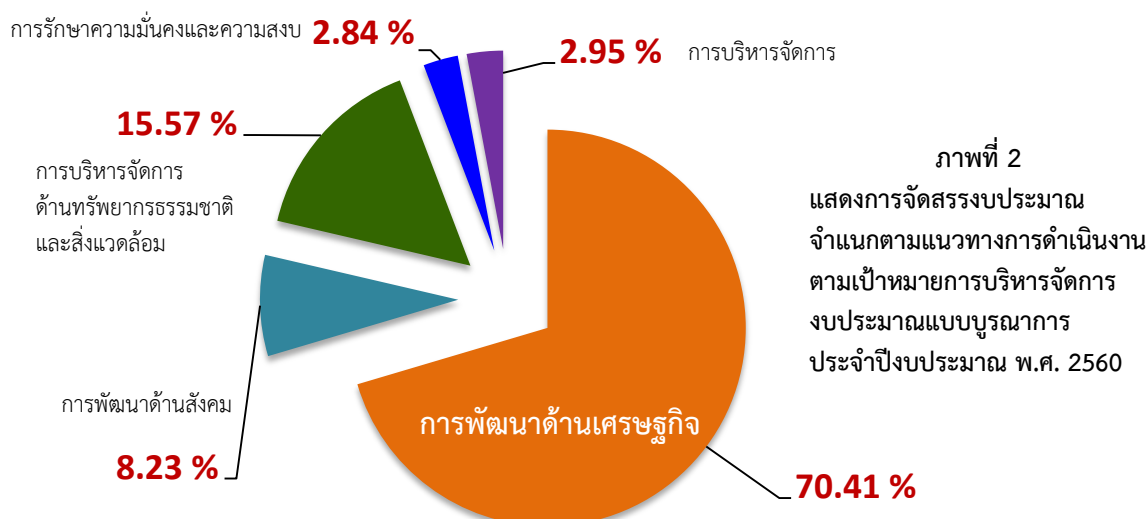

4. โครงสร้างการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

4.1 งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจำแนกตามผลผลิต

จัดสรรงบประมาณออกเป็น 5 แนวทาง (ผลผลิต) ตามเป้าหมายการบริหารจัดการงบประมาณแบบบูรณาการเพื่อผลักดันนโยบายรัฐบาล ดังนี้

1) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	19,010.9791	ล้านบาท
2) การพัฒนาด้านสังคม	2,220.9455	ล้านบาท
3) การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4,203.6388	ล้านบาท
4) การรักษาความมั่นคงและความสงบ	766.7439	ล้านบาท
5) การบริหารจัดการ	797.6631	ล้านบาท
รวม	26,999.9704	ล้านบาท

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4)

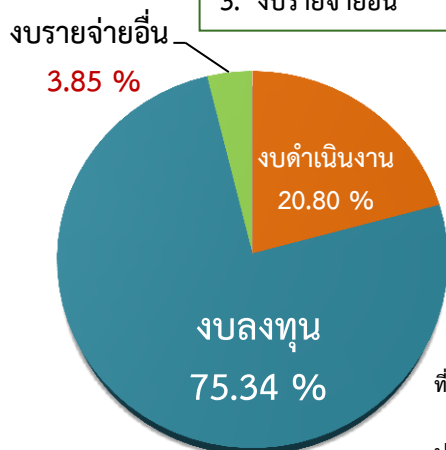
แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ประมวลผลโดย : สำนักงบประมาณของรัฐบาล

4.2 งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย

ประกอบด้วย งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังภาพที่ 3

1. งบดำเนินงาน	5,617.3029	ล้านบาท
2. งบลงทุน	20,342.0495	ล้านบาท
3. งบรายจ่ายอื่น	1,040.6180	ล้านบาท

ไม่มีการจัดสรรรายจ่าย
เป็นงบบุคลากรและงบเงินอุดหนุน

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4)

แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ประมวลผลโดย : สำนักงบประมาณของรัฐบาล

4.3 ผลการจัดสรรงบประมาณรายจังหวัด

➤ จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด 10 ลำดับแรก ได้แก่

(หน่วย:ล้านบาท)

นครราชสีมา	เชียงใหม่	ขอนแก่น	บุรีรัมย์	ชลบุรี	เชียงราย	แม่ฮ่องสอน	ศรีสะเกษ	อุบลราชธานี	สมุทรปราการ
431.81	400.00	380.31	369.85	365.51	362.33	360.00	353.18	352.09	341.08

➤ จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่ำที่สุด 10 ลำดับแรก ได้แก่

(หน่วย:ล้านบาท)

ระนอง	สิงห์บุรี	ชัยนาท	อ่างทอง	พังงา	ภูเก็ต	สตูล	นครนายก	ตราด	ตรัง
170.98	185.62	185.79	189.36	196.41	201.46	202.65	204.10	210.94	213.35

➤ จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นสูงสุดจากปีงบประมาณที่ผ่านมา 10 ลำดับแรก ได้แก่

(หน่วย:ร้อยละ)

ชุมพร	ลำพูน	ภูเก็ต	ระนอง	นนทบุรี	กระบี่	ปทุมธานี	ชัยนาท	ชลบุรี	ระยอง
+24.33	+23.44	+23.22	+22.22	+21.76	+21.73	+21.63	+21.49	+21.42	+21.22

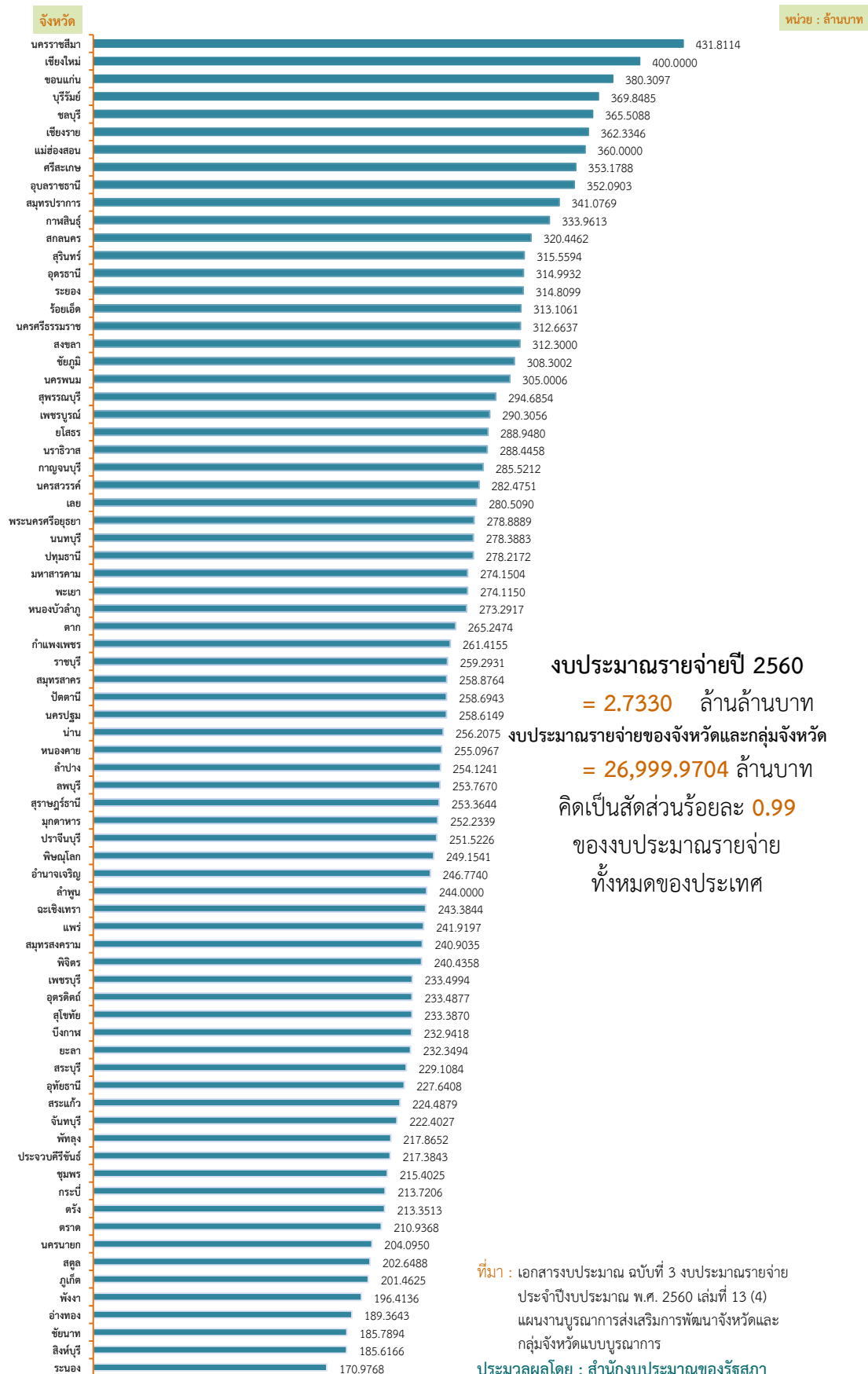
➤ จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นต่ำสุดจากปีงบประมาณที่ผ่านมา 10 ลำดับแรก ได้แก่

(หน่วย:ร้อยละ)

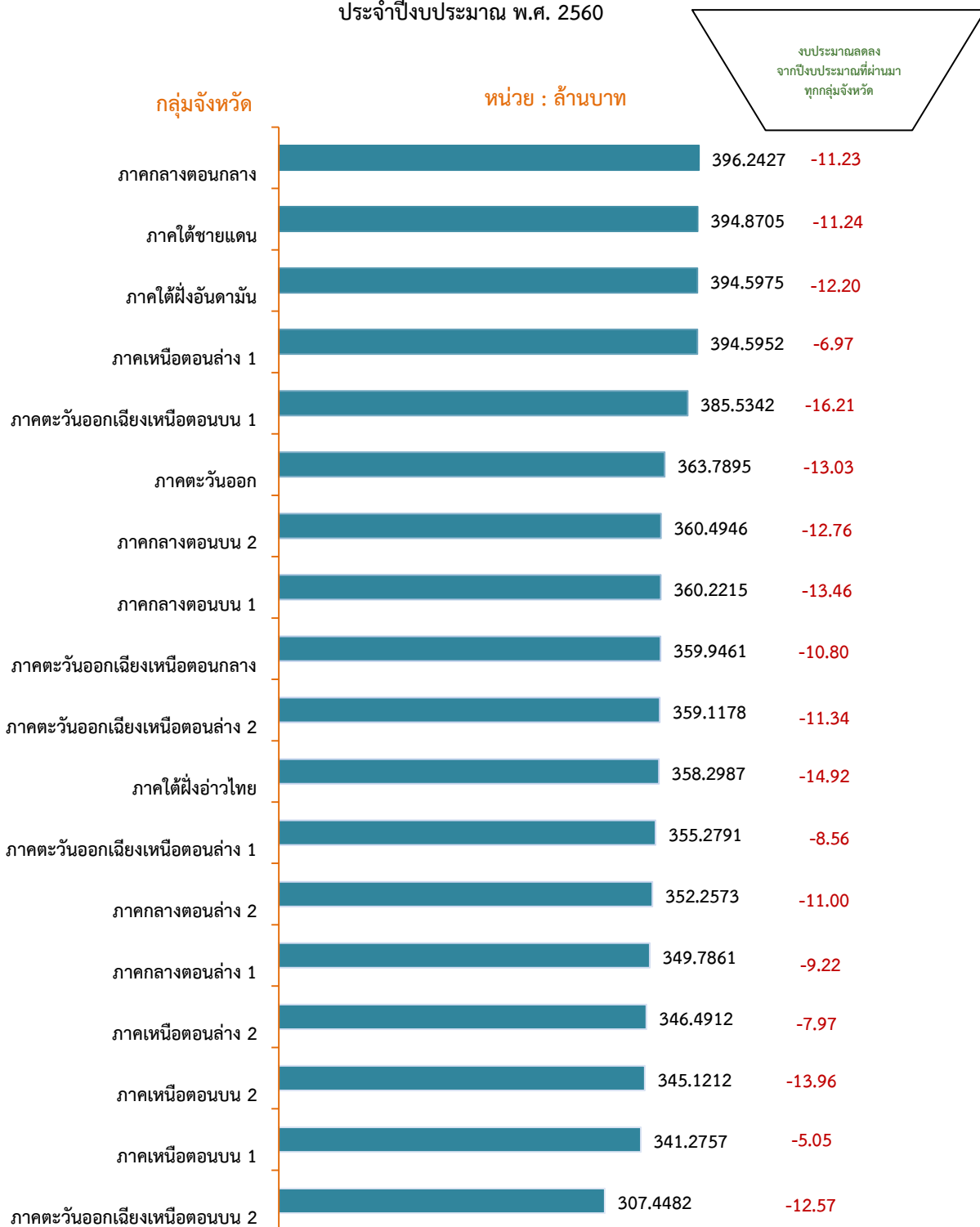
แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	บุรีรัมย์	นราธิวาส	กาฬสินธุ์	ยโสธร	เชียงราย	หนองคาย	ตาก	พะเยา
+10.29	+11.11	+12.97	+15.80	+15.83	+16.09	+16.25	+16.27	+16.27	+16.57

ภาพที่ 4 ผลการจัดสรรงบประมาณจังหวัด เรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ภาพที่ 5 ผลการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัด เรียงลำดับจากสูงที่สุดไปต่ำสุด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการส่งเสริม
การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
ประมวลผลโดย : สำนักงบประมาณของรัฐบาล

5. บทวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

5.1 วิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ²

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ได้ให้ความสำคัญกับการลดความยากจนและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ โดยมุ่งเน้นกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาให้เป็นธรรมมากขึ้น การกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำจึงขยายครอบคลุมทั้งเป้าหมายการกระจายรายได้ความเป็นธรรมในการเข้าถึงสิทธิพื้นฐาน การเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างเป็นธรรมมากขึ้น รวมถึงการสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรในการประกอบอาชีพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และการสร้างงานภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ทั่วถึง (Inclusive growth) โดยมีกลุ่มคนจนเป็นเป้าหมายสำคัญในการรับผลประโยชน์ นั่นคือ มีการกระจายผลประโยชน์ไปยังกลุ่มยากจนและด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558, น. 3-1.)

จากภาพที่ 6 เป็นข้อมูลจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 ลำดับแรก โดยเรียงลำดับจากสัดส่วนคนจนสูงสุด พบว่า **จังหวัดที่มีปัญหาความยากจนเรื้อรังในช่วงปี 2543 -2556** (ติดลำดับจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 ลำดับแรกเกือบทุกปี) คือ **แม่ฮ่องสอน ปัตตานี นราธิวาส ตาก กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ และนครพนม** ถือเป็นจังหวัดกลุ่มเป้าหมายที่ควรให้ความสำคัญลำดับแรกในการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต เนื่องจากมีสถานการณ์ความยากจนที่เรื้อรังและรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งเกิดจากปัญหาในเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทยที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มเจ้าของทุนมากกว่าเจ้าของแรงงาน ปัญหาและข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกินหรือระบบกรรมสิทธิ์ที่ดิน การศึกษา สาธารณสุข สวัสดิการสังคม การคมนาคม และสาธารณสุขปศุสัตว์ เป็นต้น รวมถึงโครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐมีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์ไว้ที่ส่วนกลาง โดยโครงสร้างบริการพื้นฐานของรัฐกระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณฐานกรมและเป็นที่ตั้งของหน่วยงานรัฐจำนวนมาก) รวมทั้งจังหวัดขนาดใหญ่ในภูมิภาค ซึ่งส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐและสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ไม่สามารถเข้าถึงได้ครอบคลุมและเท่าเทียม ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพระหว่างประชากรในเขตเมือง เขตชนบท และภูมิภาค

² ความเหลื่อมล้ำ หมายถึง ความแตกต่าง ความไม่เท่าเทียมกันของการกระจายทรัพยากรและฐานะความเป็นอยู่ของประชากรในประเทศ หรือสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้รับบางอย่างที่คนอื่นไม่ได้รับ โดยไม่ได้ครอบคลุมเฉพาะความแตกต่างด้านรายได้หรือความมั่งคั่ง แต่ยังรวมถึงความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคม ความแตกต่างของสถานภาพทางสังคม ความยุติธรรมและอำนาจทางการเมือง

ภาพที่ 6 แสดงจังหวัดที่ติดลำดับ 10 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดในช่วงปี 2543-2556

ปี พ.ศ.	ลำดับ1	ลำดับ2	ลำดับ3	ลำดับ4	ลำดับ5	ลำดับ6	ลำดับ7	ลำดับ8	ลำดับ9	ลำดับ10
2556	แม่ฮ่องสอน (65.16)	ปัตตานี (37.44)	นราธิวาส (35.31)	ตาก (34.00)	นครพนม (31.13)	กาฬสินธุ์ (31.03)	มุกดาหาร (29.26)	หนองบัวลำภู (27.38)	บุรีรัมย์ (25.35)	อุบลราชธานี (24.25)
2555	แม่ฮ่องสอน (63.17)	ปัตตานี (46.80)	นราธิวาส (42.73)	กาฬสินธุ์ (39.80)	ศรีสะเกษ (36.07)	ตาก (35.93)	นครพนม (35.28)	สกลนคร (34.25)	บุรีรัมย์ (31.61)	มุกดาหาร (30.80)
2554	แม่ฮ่องสอน (58.85)	ตาก (43.50)	ศรีสะเกษ (35.89)	บุรีรัมย์ (33.67)	ปัตตานี (33.39)	ยโสธร (32.45)	กาญจนบุรี (32.19)	นครพนม (32.11)	ราชบุรี (30.10)	กาฬสินธุ์ (28.55)
2553	แม่ฮ่องสอน (70.39)	ศรีสะเกษ (55.79)	ปัตตานี (54.26)	กาฬสินธุ์ (51.64)	นครพนม (46.41)	ตาก (45.87)	สระแก้ว (40.70)	นราธิวาส (35.24)	บุรีรัมย์ (32.82)	อุดรธานี (30.69)
2552	แม่ฮ่องสอน (74.39)	ศรีสะเกษ (58.73)	นราธิวาส (54.94)	กาฬสินธุ์ (51.18)	ปัตตานี (49.65)	บุรีรัมย์ (47.18)	สระแก้ว (41.73)	ยะลา (38.66)	ตาก (37.61)	นครพนม (37.06)
2551	แม่ฮ่องสอน (70.39)	กาฬสินธุ์ (57.00)	ศรีสะเกษ (54.87)	ปัตตานี (51.07)	สระแก้ว (46.25)	บุรีรัมย์ (42.84)	นครพนม (40.82)	นราธิวาส (40.13)	ตาก (39.70)	ชัยภูมิ (39.63)
2550	แม่ฮ่องสอน (74.40)	นราธิวาส (53.40)	ศรีสะเกษ (48.93)	สระแก้ว (48.22)	บุรีรัมย์ (47.29)	ปัตตานี (44.99)	สุโขทัย (41.53)	กาฬสินธุ์ (40.23)	ชัยภูมิ (39.74)	ตาก (37.08)
2549	แม่ฮ่องสอน (69.55)	นราธิวาส (66.20)	สระแก้ว (56.26)	บุรีรัมย์ (54.53)	อุบลราชธานี (49.29)	ปัตตานี (43.38)	ศรีสะเกษ (43.19)	ชัยภูมิ (42.39)	กาฬสินธุ์ (40.79)	นครพนม (36.73)
2547	สระแก้ว (68.80)	แม่ฮ่องสอน (59.47)	หนองบัวลำภู (53.92)	ตาก (51.67)	ชัยภูมิ (51.62)	สุรินทร์ (51.44)	ปัตตานี (49.36)	บุรีรัมย์ (49.26)	สกลนคร (48.04)	กาฬสินธุ์ (47.74)
2545	สระแก้ว (69.72)	นราธิวาส (67.61)	อุทัยธานี (63.06)	หนองบัวลำภู (62.75)	ตาก (62.67)	ศรีสะเกษ (62.54)	สุรินทร์ (60.48)	เพชรบูรณ์ (57.54)	แม่ฮ่องสอน (56.74)	ลำปาง (56.55)
2543	อุดรธานี (81.58)	หนองบัวลำภู (76.50)	สุรินทร์ (73.75)	นราธิวาส (73.30)	แม่ฮ่องสอน (72.83)	ยโสธร (70.22)	สระแก้ว (69.50)	เพชรบูรณ์ (69.00)	สุพรรณบุรี (68.92)	นครพนม (67.08)

ที่มา : รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2556 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ สัดส่วนคนจน

การจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำดังกล่าว ในยุทธศาสตร์ที่ 4 แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเจริญเติบโต โดยจัดสรรงบประมาณจำนวน 25,612.5 ล้านบาท และจัดสรรงบประมาณในแผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการจำนวน 26,999.9704 ล้านบาท เมื่อพิจารณาเฉพาะงบประมาณจังหวัดในมิติของความเหลื่อมล้ำ จะเห็นได้ว่าผลการจัดสรรงบประมาณรายจังหวัดได้สะท้อนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ กล่าวคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีความยากจนสูงสุดได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวสูงที่สุด คือ 1,315 บาทต่อคน และจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็น 1 ใน 10 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดในปี 2556 ก็ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวสูงเช่นกัน คือ 724.60 บาทต่อคน (ตารางที่ 2) อย่างไรก็ตาม ยังมีอีก 6 จังหวัด (จากทั้งหมด 7 จังหวัดที่มีความยากจนเรื้อรัง) คือ ปัตตานี นราธิวาส ตาก กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ และนครพนม ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวประชากรไม่ติด 10 ลำดับแรก และแม้ว่าจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวสูงสุด แต่กลับได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับทุกจังหวัด นั่นคือ ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 10.29 ขณะที่จังหวัดที่ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นสูงที่สุด คือ จังหวัดชุมพร (เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.33) ส่วนจังหวัดที่ยากจนเรื้อรังยังคงได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นต่ำสุดติดลำดับเช่นกัน คือ บุรีรัมย์ นราธิวาส ตาก และกาฬสินธุ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.97 15.80 16.27 และ 15.83 ตามลำดับ (รายละเอียดอยู่ในหัวข้อ 4.3)

**ตารางที่ 2 แสดงผลการจัดสรรงบประมาณจังหวัดต่อหัวประชากรสูงสุด 10 ลำดับแรก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กับจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 ลำดับแรก**

จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 ลำดับแรก										
จังหวัด	แม่ฮ่องสอน	ปัตตานี	นราธิวาส	ตาก	นครพนม	กาฬสินธุ์	มุกดาหาร	หนองบัวลำภู	บุรีรัมย์	อุบลราชธานี
	✓						✓			
การจัดสรรงบประมาณต่อหัวประชากร สูงที่สุด 10 ลำดับแรก										
จังหวัด	แม่ฮ่องสอน	สมุทรสงคราม	ตราด	ระนอง	สิงห์บุรี	นครนายก	พังงา	มุกดาหาร	อุทัยธานี	อ่างทอง
งปม./หัว (บาทต่อคน)	1,315	1,239.37	919.37	911.70	877.93	789.30	743.78	724.60	687.93	668.72
งปม. (ล้านบาท)	360.00	240.90	210.94	170.98	185.62	204.10	196.41	252.23	227.64	189.36
ประชากร (คน)	273,764	194,376	229,435	187,536	211,426	258,577	264,074	348,101	330,906	283,173

ที่มา: 1. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4)

2. จำนวนประชากรทั่วราชอาณาจักร ปี 2558 ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กรมการปกครอง

คำนวณผลโดย : สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

เมื่อนำสภาพความยากจนรายจังหวัดมาพิจารณา (ตารางที่ 3) โดยนำรายได้เฉลี่ยของประชากรแต่ละจังหวัดใช้ประกอบการวิเคราะห์ ทำให้ทราบว่า **จังหวัดที่มีประชากรรายได้สูงอยู่แล้ว ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณมากกว่าจังหวัดที่มีประชากรรายได้ต่ำ ได้แก่**

- **จังหวัดยะลา** ได้รับงบประมาณ 232.35 ล้านบาท ต่ำกว่าจังหวัดที่ประชากรมีรายได้สูง เช่น ปทุมธานี (278.22) นครปฐม (258.61) นนทบุรี (278.39) สุราษฎร์ธานี (253.36) ระยอง (314.81) สมุทรสาคร (258.88)
- **จังหวัดนครพนม และจังหวัดสุพรรณบุรี** ได้รับงบประมาณ 305.00 ล้านบาท และ 294.69 ล้านบาท ต่ำกว่าจังหวัดระยอง (314.81)
- **จังหวัดปัตตานี** ได้รับงบประมาณ 258.69 ล้านบาท เท่ากับจังหวัดนครปฐม (258.61) และสมุทรสาคร (258.88) แต่ต่ำกว่าจังหวัดปทุมธานี (278.22) นนทบุรี (278.39) ระยอง (314.81)
- **จังหวัดพะเยา** ได้รับงบประมาณ 274.12 ล้านบาท ต่ำกว่าจังหวัดปทุมธานี (278.22) นนทบุรี (278.39) และระยอง (314.81)
- **จังหวัดน่าน** ได้รับงบประมาณ 256.21 ล้านบาท ต่ำกว่าจังหวัดนครปฐม (258.61) นนทบุรี (278.39) ระยอง (314.81) และสมุทรสาคร (258.88)
- **จังหวัดปทุมธานี** ได้รับงบประมาณ 278.22 ล้านบาท สูงกว่าจังหวัดนครปฐม (258.61) สุราษฎร์ธานี (253.36) จันทบุรี (222.40) ภูเก็ต (201.46) กระบี่ (213.72) สระบุรี (229.11) และสมุทรสาคร (258.88)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลการจัดสรรงบประมาณรายจังหวัดระหว่างจังหวัดที่มีประชากรรายได้สูงที่สุดและต่ำที่สุด 10 ลำดับแรก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

จังหวัดที่มีประชากรรายได้สูงมากที่สุด 10 ลำดับแรก										
จังหวัด	ปทุมธานี	นครปฐม	นนทบุรี	สุราษฎร์ธานี	จันทบุรี	ภูเก็ต	กระบี่	ระยอง	สระบุรี	สมุทรสาคร
รายได้ ปชก. (บาทต่อเดือน)	41,057	40,347	36,884	36,466	36,024	31,500	31,012	30,315	29,413	29,347
งปม. (ล้านบาท)	278.22	258.61	278.39	253.36	222.40	201.46	213.72	314.81	229.11	258.88
จังหวัดที่มีประชากรรายได้ต่ำที่สุด 10 ลำดับแรก										
จังหวัด	เชียงราย	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	กาฬสินธุ์	ยะลา	สุพรรณบุรี	นครพนม	ปัตตานี	พะเยา	น่าน
รายได้ ปชก. (บาทต่อเดือน)	13,497	14,950	15,119	15,452	15,584	15,786	15,804	17,513	17,673	17,886
งปม. (ล้านบาท)	362.33	400.00	360.00	333.96	232.35	294.69	305.00	258.69	274.12	256.21

ที่มา : 1. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด

และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

2. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หมายเหตุ : รายได้ หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามจังหวัด พ.ศ. 2558

คำนวณผลโดย : สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบงบประมาณรายจังหวัดและระดับความก้าวหน้าในการพัฒนามนุษย์ตามดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) รายจังหวัด

เมื่อวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณรายจังหวัด โดยใช้ระดับการพัฒนาตามดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI)³ เพื่อวัดผลลัพธ์ของการพัฒนาคนและประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดมาเปรียบเทียบกับผลการจัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. 2560 (ตารางที่ 4) พบว่า จังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 17 จังหวัด ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (5,067.10 ล้านบาท) สูงกว่าจังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับสูงมากจำนวน 14 จังหวัด (3,685.33 ล้านบาท) ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรที่กำหนดให้จังหวัดที่มีประชากรมากจะได้รับงบประมาณมากตามสัดส่วนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในลักษณะดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างจังหวัด กล่าวคือ งบประมาณจะถูกจัดสรรลงไปในพื้นที่ที่ประสบปัญหาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผกผันตามระดับการพัฒนา อย่างไรก็ตาม จังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับปานกลางยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณมากกว่าในกลุ่มจังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับต่ำอยู่ ซึ่งอาจทำให้ช่องว่างคุณภาพชีวิตของประชาชนในระหว่างกลุ่มจังหวัดดังกล่าวกว้างขึ้น และมีผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิต ตลอดจนโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐลดลงด้วย

³ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) เป็นดัชนีรวม (Composite index) ที่สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทยได้พัฒนาขึ้น เพื่อวัดผลลัพธ์ของการพัฒนาคนระดับจังหวัด โดยดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย 40 ตัวชี้วัด ซึ่ง HAI สะท้อนช่วงชีวิตของคนจะต้องมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

ตารางที่ 4 แสดงผลการจัดสรรงบประมาณจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการพัฒนาตามดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index)

ระดับการพัฒนา	ดัชนีความก้าวหน้า ของคน (HAI)***	จำนวน จังหวัด	ประชากร** (คน)	งบประมาณจังหวัด (ล้านบาท)	งบประมาณจังหวัดต่อหัว (บาท)
สูงมาก*	0.6418 - 0.7192	14	10,840,000	3,685.33	339.97
สูง	0.6095 - 0.6383	15	8,857,379	3,747.76	423.12
ปานกลาง	0.5874 - 0.6093	15	13,580,392	4,092.78	301.37
ต่ำ	0.5680 - 0.5859	15	10,483,521	3,881.64	370.26
ต่ำมาก	0.4315 - 0.5605	17	16,271,397	5,067.10	311.41
รวมทั้งประเทศ		76	60,032,689	20,474.60	341.06

ที่มา : 1. เอกสารดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ปี 2558 สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูล ณ กันยายน 2558

2. สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

3. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

คำนวณผลโดย : สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

หมายเหตุ * ระดับการพัฒนาสูงมากไม่รวม กทม.

** จำนวนประชากร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558

*** ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) แบ่งตามระดับการพัฒนาเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาสูงมาก 14 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี อุทัยธานี นครปฐม สิงห์บุรี ลำพูน พระนครศรีอยุธยา ลำปาง สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สระบุรี ระยอง สงขลา
2. ระดับการพัฒนาสูง 15 จังหวัด ได้แก่ ตราด แพร่ ลำพูน นครนายก ปราจีนบุรี ชุมพร น่าน เพชรบุรี เลย ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร ราชบุรี พะเยา พิษณุโลก สมุทรปราการ
3. ระดับการพัฒนาปานกลาง 15 จังหวัด ได้แก่ พิจิตร เชียงใหม่ อุดรธานี อำนาจเจริญ สุพรรณบุรี เชียงราย ระนอง จันทบุรี ขอนแก่น ชัยนาท ตรัง พังงา อุบลราชธานี ชัยภูมิ สกล
4. ระดับการพัฒนาต่ำ 15 จังหวัด ได้แก่ บึงกาฬ กระบี่ กำแพงเพชร กาญจนบุรี อำนาจเจริญ นครพนม นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สกลนคร สุโขทัย มุกดาหาร สุราษฎร์ธานี พังงา มหาสารคาม
5. ระดับการพัฒนาต่ำมาก 17 จังหวัด ได้แก่หนองบัวลำภู ยะลา อุทัยธานี พัทลุง ตาก ปัตตานี ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ศรีสะเกษ นครศรีธรรมราช บุรีรัมย์ นครราชสีมา กาฬสินธุ์ แม่ฮ่องสอน ยโสธร สระแก้ว นราธิวาส

นอกจากนี้ แม้ว่ารัฐบาลจะกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดตามความผกผันของรายได้ต่อครัวเรือนในแต่ละจังหวัด โดยจังหวัดที่มีรายได้ต่อครัวเรือนต่ำจะได้รับงบประมาณสูงตามสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณจังหวัด⁴ แต่เมื่อพิจารณางบประมาณจังหวัดต่อหัวประชากร จะเห็นได้ว่างบประมาณต่อหัวของแต่ละจังหวัดได้รับมีความแตกต่างกัน โดยจังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับต่ำมาก จะได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวเท่ากับ 311.41 บาทต่อคน ซึ่งต่ำกว่าจังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับสูงมากที่ได้รับงบประมาณเท่ากับ 339.97 บาทต่อคนโดยเฉพาะจังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีฯ อยู่ในระดับสูง จะได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวสูงสุด คือ 423.12 บาทต่อคน โดยสูงกว่าจังหวัดในกลุ่มที่มีดัชนีการพัฒนาในระดับต่ำมากร้อยละ 35.87 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบประมาณส่วนใหญ่ถูกจัดสรรไปพัฒนาประชากรและคุณภาพชีวิตในจังหวัดที่อยู่ในระดับการพัฒนาที่สูง ทำให้จังหวัดที่ยากจนมิได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดความยากจนและเพิ่มคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ (รายละเอียดดังตารางที่ 4) ทั้งนี้ การพัฒนาคนของ 7 จังหวัดกลุ่มเป้าหมาย (แม่ฮ่องสอน ปัตตานี นราธิวาส ตาก กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ และนครพนม) ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่มีดัชนีความก้าวหน้าในระดับต่ำและต่ำมาก ส่งผลทำให้ปัญหาความยากจนยังอยู่ในลำดับสูงและทำให้ยังประสบกับปัญหาความยากจนเรื้อรังอยู่เช่นในปัจจุบัน

⁴ ให้นำหนักองค์ประกอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัด ให้นำหนักจัดสรรตามความผกผันของรายได้ต่อครัวเรือนในแต่ละจังหวัดเท่ากับร้อยละ 40

5.3 การวิเคราะห์งบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(1) สัดส่วนของงบดำเนินงานกับงบประมาณทั้งหมด

งบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นงบประมาณบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area Based) เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนราษฎรในพื้นที่ และเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ตามศักยภาพและบริบทของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ภายใต้การดำเนินงาน 5 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 2) การพัฒนาด้านสังคม 3) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) การรักษาความมั่นคงและความสงบ และ 5) การบริหารจัดการ ซึ่งงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย 3 งบรายจ่าย ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น จะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารจัดการกลุ่มจังหวัดละ 5 ล้านบาท และจังหวัดละ 8 ล้านบาท 9 ล้านบาท หรือ 10 ล้านบาท ตามขนาดของจังหวัด นั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม แม้จะได้มีการตั้งงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการไว้แล้ว แต่ก็ยังมีการตั้ง “งบดำเนินงาน” ไว้ในงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอีกด้วย ซึ่งถือว่ามีส่วนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับงบประมาณทั้งหมด โดยในภาพรวมปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นงบดำเนินงาน จำนวน 5,617.3029 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 20.80 ของงบประมาณทั้งหมด จำนวน 26,999.9704 ล้านบาท

ตารางที่ 5 แสดงจังหวัดที่ขอตั้งงบดำเนินงานในสัดส่วน สูงสุด 10 ลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	งบประมาณที่ได้รับทั้งหมด	งบดำเนินงาน	คิดเป็นร้อยละ
1. นครพนม	305.0006	135.3925	44.39
2. กาญจนบุรี	285.5212	98.7148	34.57
3. ปัตตานี	258.6943	79.1283	30.59
4. น่าน	256.2075	76.7764	29.97
5. ยะลา	232.3494	68.4945	29.48
6. นนทบุรี	278.3883	81.3295	29.21
7. สงขลา	312.3000	89.9220	28.79
8. พระนครศรีอยุธยา	278.8889	79.1088	28.37
9. แม่ฮ่องสอน	360.0000	98.9707	27.49
10. ขอนแก่น	380.3097	101.9793	26.81

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

โดยเมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่ามีหลายจังหวัดที่มีการตั้งงบดำเนินงานในสัดส่วนที่สูงมาก ๆ เช่น จังหวัดนครพนมได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 305.0006 ล้านบาท เป็นงบดำเนินงาน 135.3925 ล้านบาท คิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 44.39 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 285.5212 ล้านบาท เป็นงบดำเนินงาน 98.7148 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.57 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ เป็นต้น (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 6 แสดงจังหวัดที่ขอตั้งงบดำเนินงานในสัดส่วน ต่ำสุด 10 ลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	งบประมาณที่ได้รับทั้งหมด	งบดำเนินงาน	คิดเป็นร้อยละ
1. สมุทรสงคราม	240.9035	3.3894	1.41
2. ชลบุรี	365.5088	19.9096	5.45
3. หนองคาย	255.0967	21.3215	8.36
4. พิจิตร	240.4358	21.2295	8.83
5. เพชรบุรี	233.4994	22.5304	9.65
6. กำแพงเพชร	261.4155	25.8106	9.87
7. ตราด	210.9368	22.9288	10.87
8. พังงา	196.4136	24.1196	12.28
9. หนองบัวลำภู	273.2917	36.7351	13.44
10. นครราชสีมา	431.8114	58.9403	13.65

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ในขณะเดียวกัน มีอีกหลายจังหวัดที่ขอตั้งงบดำเนินงานในสัดส่วนที่ต่ำมาก ๆ เช่น จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 240.9035 ล้านบาท เป็นงบดำเนินงาน 3.3894 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.41 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ จังหวัดชลบุรีได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 365.5088 ล้านบาท เป็นงบดำเนินงาน 19.9096 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.45 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ เป็นต้น (ตารางที่ 6)

จึงทำให้เป็นที่น่าสังเกตว่า เหตุใดจังหวัดจึงขอตั้งงบประมาณใน“งบดำเนินงาน”แตกต่างกันมาก ทั้งที่บริบทของการบริหารงานของแต่ละจังหวัดไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะจังหวัดที่ได้ตั้งงบดำเนินงานสูงสุด 5 ลำดับแรก ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดนครพนม 135.3925 ล้านบาท จังหวัดขอนแก่น 101.9793 ล้านบาท จังหวัดแม่ฮ่องสอน 98.9707 ล้านบาท จังหวัดกาญจนบุรี 98.7148 ล้านบาท และจังหวัดสงขลา 89.9220 ล้านบาท กับจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินงานต่ำสุด 5 ลำดับแรก ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสมุทรสงคราม 3.3894 ล้านบาท จังหวัดชลบุรี 19.9096 ล้านบาท จังหวัดพิจิตร 21.2295 ล้านบาท จังหวัดหนองคาย 21.3215 ล้านบาท และจังหวัดเพชรบุรี 22.5304 ล้านบาท ถือว่ามีความแตกต่างกันมาก (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินงานสูงสุดและต่ำสุด 5 ลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับที่	งบดำเนินงาน (สูงสุด)		งบดำเนินงาน (ต่ำสุด)	
	จังหวัด	ล้านบาท	จังหวัด	ล้านบาท
1	จังหวัดนครพนม	135.3925	จังหวัดสมุทรสงคราม	3.3894
2	จังหวัดขอนแก่น	101.9793	จังหวัดชลบุรี	19.9096
3	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	98.9707	จังหวัดพิจิตร	21.2295
4	จังหวัดกาญจนบุรี	98.7148	จังหวัดหนองคาย	21.3215
5	จังหวัดสงขลา	89.9220	จังหวัดเพชรบุรี	22.5304

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ตารางที่ 8 แสดงกลุ่มจังหวัดที่ตั้งงบประมาณในสัดส่วนสูงสุดและต่ำสุด 5 ลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	สัดส่วนงบประมาณ (สูงสุด)			
	กลุ่มจังหวัด	งบประมาณทั้งหมด	งบดำเนินงาน	ร้อยละ
1	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	355.2791	89.0093	25.05
2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	307.4482	75.6722	24.61
3	ภาคกลางตอนบน 2	360.4946	83.7257	23.23
4	ภาคกลางตอนกลาง	396.2427	89.0264	22.47
5	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	359.9461	79.6592	22.13
ลำดับ	สัดส่วนงบประมาณ (ต่ำสุด)			
	กลุ่มจังหวัด	งบประมาณทั้งหมด	งบดำเนินงาน	ร้อยละ
1	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	394.5975	17.7128	4.49
2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	358.5342	20.4662	5.71
3	ภาคใต้ชายแดน	394.8705	45.2408	11.46
4	ภาคเหนือตอนล่าง 2	346.4912	41.7905	12.06
5	ภาคกลางตอนล่าง 2	352.2573	48.0973	13.65

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ในขณะที่งบประมาณของกลุ่มจังหวัดนั้น มีสัดส่วนของงบดำเนินงานต่องบประมาณทั้งหมดไม่สูง และไม่แตกต่างกันนัก โดยกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนงบดำเนินงานต่องบประมาณทั้งหมดสูงสุด ได้แก่ (1) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ร้อยละ 25.05 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ (2) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ร้อยละ 24.61 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ร้อยละ 23.23 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ

สำหรับกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนงบดำเนินงานต่องบประมาณทั้งหมดต่ำสุด ได้แก่ (1) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ร้อยละ 4.49 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ (2) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ร้อยละ 5.71 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ร้อยละ 11.46 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ (ตารางที่ 8)

(2) งบดำเนินงานกับ “ค่าจ้างเหมาบริการ”

นอกจากงบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะอยู่ในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงแล้ว เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า งบดำเนินงานส่วนใหญ่ถูกใช้จ่ายเป็น “ค่าจ้างเหมาบริการ” จำนวนถึง 2,405.1598 ล้านบาท โดยคิดเป็นร้อยละ 42.82 ของงบดำเนินงานที่ได้รับทั้งหมด จำนวน 5,617.3029 และมีการกระจายอยู่ในทุกผลผลิตของการดำเนินงาน ได้แก่

1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 1,892.7423 ล้านบาท
2. การพัฒนาสังคม จำนวน 211.1153 ล้านบาท
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 230.5519 ล้านบาท
4. การรักษาความมั่นคงและความสงบ จำนวน 55.8407 ล้านบาท
5. การบริหารจัดการ จำนวน 4.9096 ล้านบาท

โดยเฉพาะในผลผลิตการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีการตั้งงบประมาณรายการค่าจ้างเหมาบริการสูงสุดจำนวน 1,892.7423 ล้านบาท ปรากฏว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการตั้งค่าจ้างเหมาบริการสูงสุด จำนวน 54.4538 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.17 ของงบดำเนินงานทั้งหมดที่ได้รับ 89.0093 ล้านบาท ในขณะที่จังหวัดสตูล จังหวัดชลบุรี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดหนองบัวลำภู ไม่มีการตั้งงบประมาณ “ค่าจ้างเหมาบริการ” ในผลผลิตการพัฒนาด้านเศรษฐกิจนี้⁵

ตารางที่ 9 แสดงจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินงาน “ค่าจ้างเหมาบริการ” สัดส่วนสูงสุด 10 ลำดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าจ้างเหมาบริการ	คิดเป็นร้อยละ
1. สมุทรสงคราม	3.3894	2.9960	88.39
2. บึงกาฬ	43.8825	37.4138	85.26
3. ปราจีนบุรี	62.2337	48.1506	77.37
4. นครนายก	43.8051	30.2221	68.99
5. สุโขทัย	53.4769	34.9640	65.38
6. อ่างทอง	40.2621	25.7876	64.05
7. นครศรีธรรมราช	71.8688	45.6227	63.48
8. ราชบุรี	49.9679	28.9464	57.93
9. ลำพูน	42.9505	24.0328	55.95
10. ตาก	69.4537	38.7010	55.72

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนค่าจ้างเหมาบริการในทุกผลผลิตต้องดำเนินงานทั้งหมดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้ว พบว่า 3 จังหวัดที่มีสัดส่วนสูงสุด ได้แก่ (1) จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 3.3894 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 2.9960 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.39 (2) จังหวัดบึงกาฬได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 43.8825 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 37.4138 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.26 และ (3) จังหวัดปราจีนบุรีได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 62.2337 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 48.1506 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.37 (ดังตารางที่ 9)

⁵ โปรดดูข้อมูลจากตารางเปรียบเทียบงบประมาณค่าจ้างเหมาบริการและค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมจำแนกตามผลผลิตในภาคผนวก

ตารางที่ 10 แสดงจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินงาน “ค่าจ้างเหมาบริการ” สัดส่วนต่ำสุด 10 ลำดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าจ้างเหมาบริการ	คิดเป็นร้อยละ
1. สตูล	46.0958	0.0000	0.00
2. นongคาย	21.3215	0.0000	0.00
3. นongบัวลำภู	36.7351	0.0000	0.00
4. ศรีสะเกษ	85.9278	5.0830	5.92
5. สระแก้ว	56.2594	7.0462	12.52
6. นครปฐม	56.9774	13.0006	22.82
7. พิจิตร	21.2295	5.0069	23.58
8. เชียงราย	91.8544	21.8147	23.75
9. อุตรธานี	82.6427	19.7051	23.84
10. ชลบุรี	19.9096	5.1150	25.69

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ในขณะเดียวกัน จังหวัดที่มีสัดส่วนค่าจ้างเหมาบริการต้องดำเนินงานทั้งหมดต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 85.9278 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 5.0830 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.92 (2) จังหวัดสระแก้ว ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 56.2594 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 7.0462 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.52 และ (3) จังหวัดนครปฐม ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 56.9774 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 13.0006 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.82 (ดังตารางที่ 10)

แต่ที่น่าเป็นข้อสังเกตอย่างยิ่ง คือ จังหวัดสตูล จังหวัดนongคาย และจังหวัดนongบัวลำภู ไม่มีการตั้งงบประมาณสำหรับ “ค่าจ้างเหมาบริการ” เลย ซึ่งต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีการตั้งงบประมาณ “ค่าจ้างเหมาบริการ” ในสัดส่วนที่สูง อีกทั้งมีความแตกต่างและเหลื่อมล้ำระหว่างจังหวัดด้วยกันสูงอีกด้วย

ตารางที่ 11 แสดงกลุ่มจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินงาน “ค่าจ้างเหมาบริการ” สัดส่วนสูงสุดและต่ำสุด 5 ลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	สัดส่วน “ค่าจ้างเหมาบริการ” (สูงสุด)			
	กลุ่มจังหวัด	งบดำเนินงาน	ค่าจ้างเหมาบริการ	ร้อยละ
1	ภาคตะวันออก	72.8828	70.8336	97.19
2	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	67.0870	58.6280	87.39
3	ภาคเหนือตอนบน 2	72.1082	61.1982	84.87
4	ภาคใต้ชายแดน	45.2408	34.5345	76.33
5	ภาคเหนือตอนบน 1	56.8489	36.7969	64.73
ลำดับ	สัดส่วน “ค่าจ้างเหมาบริการ” (ต่ำสุด)			
	กลุ่มจังหวัด	งบดำเนินงาน (ทั้งหมด)	ค่าจ้างเหมาบริการ	ร้อยละ
1	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	17.7128	2.3925	13.51
2	ภาคกลางตอนล่าง 2	48.0973	9.3664	19.47
3	ภาคเหนือตอนล่าง 2	41.7905	9.9600	23.83
4	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	69.2244	21.4417	30.97
5	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	20.4662	6.4322	31.43

ที่มา : สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ในส่วนของกลุ่มจังหวัด พบว่ากลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนค่าจ้างเหมาบริการต่อบำเหน็จงานทั้งหมดสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ตั้งงบดำเนินงานทั้งหมด 72.8828 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 70.8336 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 97.19 (2) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 67.0870 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 58.6280 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.39 และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 72.1082 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 61.1982 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 84.87 (ดังตารางที่ 11)

กลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนค่าจ้างเหมาบริการต่อบำเหน็จงานทั้งหมดต่ำสุด 3 ลำดับ ได้แก่ (1) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 17.7128 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 2.3925 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.51 (2) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 48.0973 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 9.3664 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.47 และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 ได้รับงบดำเนินงานทั้งหมด 41.7905 ล้านบาท ค่าจ้างเหมาบริการ 9.96 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.83 (ดังตารางที่ 11)

(3) งบดำเนินงานกับ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม”

นอกจากค่าจ้างเหมาบริการ ซึ่งถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดในงบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้ว “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” ก็เป็นรายจ่ายในงบดำเนินงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สูงมากเช่นกัน โดยมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,004.7305 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.89 ของงบดำเนินงานที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับทั้งหมด จำนวน 5,617.3029 ล้านบาท โดยมีการกระจาย “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” อยู่ในทุกผลผลิตของการดำเนินงาน ได้แก่

1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 489.3762 ล้านบาท
2. การพัฒนาด้านสังคม จำนวน 246.1688 ล้านบาท
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 109.3902 ล้านบาท
4. การรักษาความมั่นคงและความสงบ จำนวน 157.7336 ล้านบาท
5. การบริหารจัดการ จำนวน 2.0617 ล้านบาท

ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” ในภาพรวมพบว่ามีค่าแตกต่างกันค่อนข้างมาก โดยเฉพาะจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการใช้งบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมสูงสุด มีการตั้งงบดำเนินงานไว้ทั้งหมด จำนวน 85.9278 ล้านบาท ได้ตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมภายใต้ผลผลิตการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 45.5448 ล้านบาท และเมื่อรวมงบประมาณเพื่อการดังกล่าว ภายใต้ผลผลิตการพัฒนาด้านสังคม จำนวน 13.3911 ล้านบาท ภายใต้ผลผลิตการรักษาความมั่นคงและความสงบ จำนวน 9.3560 ล้านบาท และภายใต้ผลผลิตการบริหารจัดการอีกจำนวน 0.5000 ล้านบาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 68.7919 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.06 ของงบดำเนินงานทั้งหมดของจังหวัดนี้

ในขณะที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการใช้งบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมต่ำสุด มีการตั้งงบดำเนินงานไว้ทั้งหมด จำนวน 72.8828 ล้านบาท ตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ภายใต้ผลผลิตการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเพียงผลผลิตเดียว จำนวน 0.2820 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.39 ของงบดำเนินงานทั้งหมดที่ได้รับ⁶ ดังนั้น จึงเห็นว่าการตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีความแตกต่างและเหลื่อมล้ำกันมาก

ตารางที่ 12 แสดงจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินงาน “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” สัดส่วน สูงสุด 10 ลำดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	คิดเป็นร้อยละ
1. ศรีสะเกษ	85.9278	68.7919	80.06
2. พิษณุโลก	65.6426	41.0545	62.54
3. เชียงใหม่	99.8493	54.7521	54.83
4. เพชรบูรณ์	63.1092	31.2457	49.51
5. ยะลา	68.4945	32.7406	47.80
6. เชียงราย	91.8544	43.0999	46.92
7. นครสวรรค์	58.6555	25.7267	43.86
8. สตูล	46.0958	17.2452	37.41
9. พิจิตร	21.2295	7.5365	35.50
10. ลำปาง	48.3935	16.9484	35.02

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐสภา ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

⁶ โปรดดูข้อมูลจากตารางเปรียบเทียบงบประมาณค่าจ้างเหมาบริการและค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมจำแนกตามผลผลิตในภาคผนวก

ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” ในทุกผลผลิตต้องบดำเนินการทั้งหมดของจังหวัดแล้ว พบว่า 3 จังหวัดที่มีสัดส่วนสูงสุด ได้แก่ (1) จังหวัดศรีสะเกษ งบดำเนินการทั้งหมด 85.9278 ล้านบาท ค่าใช้ในการสัมมนาและฝึกอบรม 68.7919 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.06 (2) จังหวัดพิษณุโลก งบดำเนินการทั้งหมด 65.6426 ล้านบาท ค่าใช้ในการสัมมนาและฝึกอบรม 41.0545 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.54 และ (3) จังหวัดเชียงใหม่ งบดำเนินการทั้งหมด 99.8493 ล้านบาท ค่าใช้ในการสัมมนาและฝึกอบรม 54.7521 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.83 (ดังตารางที่ 12)

ตารางที่ 13 แสดงจังหวัดที่ตั้งงบดำเนินการ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” สัดส่วนต่ำสุด 10 ลำดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	งบดำเนินการทั้งหมด	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	คิดเป็นร้อยละ
1. พะเยา	71.7722	0.9000	1.25
2. พังงา	24.1196	0.3223	1.34
3. มหาสารคาม	66.3072	2.2766	3.43
4. สุโขทัย	53.4769	2.259	4.22
5. นครนายก	43.8051	1.9735	4.51
6. น่าน	76.7764	4.0678	5.30
7. สมุทรสงคราม	3.3894	0.1894	5.59
8. ชุมพร	39.4546	2.2647	5.74
9. พระนครศรีอยุธยา	79.1088	4.997	6.32
10. ปังกาฬ	43.8825	3.2629	7.44

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ในขณะที่บางจังหวัดมีสัดส่วนของ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” ต้องบดำเนินการทั้งหมดต่ำมาก โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนต่ำสุด 3 ลำดับ ได้แก่ (1) จังหวัดพะเยา งบดำเนินการทั้งหมด 71.7722 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 0.9000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.25 (2) จังหวัดพังงา งบดำเนินการทั้งหมด 24.1196 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 0.3223 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.34 และ (3) จังหวัดมหาสารคาม งบดำเนินการทั้งหมด 66.3072 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 2.2766 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.43 (ดังตารางที่ 13)

ตารางที่ 14 แสดงกลุ่มจังหวัดที่ตั้งงบประมาณ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” สัดส่วนสูงสุดและต่ำสุด 5 ลำดับ
หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	สัดส่วน “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” (สูงสุด)			
	กลุ่มจังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าฝึกอบรม	ร้อยละ
1	ภาคเหนือตอนล่าง 1	82.7112	30.4388	36.80
2	ภาคเหนือตอนบน 1	56.8489	13.9504	24.54
3	ภาคเหนือตอนล่าง 2	41.7905	10.1970	24.40
4	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	20.4662	3.4180	16.70
5	ภาคกลางตอนกลาง	89.0264	11.0671	12.43
ลำดับ	สัดส่วน “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” (ต่ำสุด)			
	กลุ่มจังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าฝึกอบรม	ร้อยละ
1	ภาคตะวันออก	72.8828	0.2820	0.39
2	ภาคเหนือตอนบน 2	72.1082	0.8000	1.11
3	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	67.0870	1.6942	2.53
4	ภาคกลางตอนล่าง 2	48.0973	1.2478	2.59
5	ภาคกลางตอนบน 1	73.6624	3.3578	4.56

ที่มา : สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ

ในส่วนของกลุ่มจังหวัด แม้ว่าสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมไม่สูงเหมือนงบประมาณของจังหวัด แต่ก็ถือว่ามีส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับงบดำเนินงานทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดนั้น ๆ และที่สำคัญยังมีความแตกต่างกันอยู่พอสมควรระหว่างกลุ่มจังหวัดด้วยกัน

โดยกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ (1) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 งบดำเนินงานทั้งหมด 82.7112 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 30.4388 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.80 (2) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 งบดำเนินงานทั้งหมด 56.8489 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 13.9504 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.54 และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 งบดำเนินงานทั้งหมด 41.7905 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 10.1970 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.40 (ดังตารางที่ 14)

ในขณะที่บางกลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนของ “ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม” ต่อบางงบดำเนินงานทั้งหมดต่ำ โดยกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนต่ำสุด 3 ลำดับ ได้แก่ (1) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก งบดำเนินงานทั้งหมด 72.8828 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 0.2820 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.39 (2) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 งบดำเนินงานทั้งหมด 72.1082 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 0.8000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.11 และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย งบดำเนินงานทั้งหมด 67.0870 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม 1.6942 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.53 (ดังตารางที่ 14)

ทีมวิเคราะห์งบประมาณด้านความมั่นคง จังหวัด กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น

สืบทวีจตุรธา มานิม

พิทยาภรณ์ บางพระ

ศิริขวัญ วิเชียรเพ็ล

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (2558). ประชากรทั่วราชอาณาจักร ปี 2558 ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร. สืบค้นจาก <http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/views/showProvinceData.php>
- คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ. (2558). หลักเกณฑ์และแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มติ ก.น.จ. เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2558). เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4) แผนงานบูรณาการ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้ามืองไทย).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). เอกสารประกอบการสัมมนาประจำปี 2557 เรื่อง การพัฒนาคนเพื่ออนาคตประเทศไทย. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2556. สืบค้นจาก http://social.nesdb.go.th/social/Portals/0/Documents/Report%20Poverty%202556_207.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). เอกสารดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ปี 2558. กรุงเทพฯ: บริษัท บี.ซี.เพรส (บุญชิน) จำกัด.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2559) เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ: การบริหารเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปี 2558. สืบค้นจาก <https://data.go.th/DatasetDetail.aspx?id=7049410f-5bb8-4c75-9e94-112ca18b63e2>

ภาคผนวก

ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนงบประมาณค่าจ้างเหมาบริการและค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม จำแนกตามผลผลิต 5 ด้าน

กับงบดำเนินงานทั้งหมดของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าจ้างเหมาบริการ/ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม										รวม		เปรียบเทียบสัดส่วนกับงบดำเนินงานทั้งหมด	
		ด้านเศรษฐกิจ		ด้านสังคม		ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม		ความมั่นคง		บริหารจัดการ					
		ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม		
1.นนทบุรี	81.3295	28.9760	5.6584	0.5222	0.3620	-	1.2900	-	-	-	-	29.4982	7.3104	36.27	8.99
2.ปทุมธานี	69.5314	10.0661	3.7400	12.5018	0.6402	8.0995	3.5190	1.1422	4.4174	-	0.3012	31.8096	12.6178	45.75	18.15
3.พระนครศรีอยุธยา	79.1088	35.9211	0.8824	2.9515	2.4306	-	1.6100	-	-	4.0000	0.0740	42.8726	4.9970	54.19	6.32
4.สระบุรี	44.8764	6.7020	5.2951	5.9605	0.7805	-	0.6500	0.4976	4.6805	-	-	13.1601	11.4061	29.33	25.42
5.ชัยนาท	35.8468	8.9379	2.9719	1.1678	2.2604	0.2462	0.0619	-	-	-	-	10.3519	5.2942	28.88	14.77
6.ลพบุรี	58.9366	18.2392	5.4402	0.9994	2.4030	0.5000	-	0.0740	1.0350	-	-	19.8126	8.8782	33.62	15.06
7.สิงห์บุรี	37.1752	16.2558	1.6600	3.6842	3.7738	-	-	-	-	-	-	19.9400	5.4338	53.64	14.62
8.อ่างทอง	40.2621	22.2291	2.3317	2.0876	3.2011	1.3159	0.5983	-	-	0.1550	0.1333	25.7876	6.2644	64.05	15.56
9.ฉะเชิงเทรา	52.0204	18.4882	2.7174	0.4689	0.8621	-	-	-	3.8254	-	-	18.9571	7.4049	36.44	14.23
10.ปราจีนบุรี	62.2337	41.5105	3.6002	3.3561	0.0660	3.2840	1.1225	-	0.0749	-	-	48.1506	4.8636	77.37	7.82
11.สระแก้ว	56.2594	4.0549	1.9459	2.1003	4.3774	0.2560	-	0.6350	1.9251	-	-	7.0462	8.2484	12.52	14.66
12.นครนายก	43.8051	26.9360	1.5430	3.2861	0.4305	-	-	-	-	-	-	30.2221	1.9735	68.99	4.51
13.สมุทรปราการ	75.6773	32.5375	3.4248	1.5320	4.6520	-	-	2.5314	8.1780	-	-	36.6009	16.2548	48.36	21.48
14.กาญจนบุรี	98.7148	33.6505	5.1286	6.0111	12.4671	-	-	-	-	-	-	39.6616	17.5957	40.18	17.82
15.นครปฐม	56.9774	12.2436	4.6271	0.7570	5.0367	-	0.0450	-	-	-	-	13.0006	9.7088	22.82	17.04
16.ราชบุรี	49.9679	22.5861	3.0267	5.2043	3.4448	0.9280	0.0100	0.2280	0.7034	-	-	28.9464	7.1849	57.93	14.38
17.สุพรรณบุรี	75.8998	2.3048	1.2196	31.9265	12.0558	0.9291	-	-	-	-	-	35.1604	13.2754	46.32	17.49
18.ประจวบคีรีขันธ์	53.4311	19.3252	3.2383	2.7076	6.8212	0.0975	0.5845	-	-	-	-	22.1303	10.6440	41.42	19.92
19.เพชรบุรี	22.5304	7.1026	1.1927	0.5426	0.9790	0.4120	0.2095	-	-	-	-	8.0572	2.3812	35.76	10.57
20.สมุทรสาคร	59.8581	15.3511	1.2565	7.9631	3.6236	2.7278	1.0715	0.5000	2.0075	-	-	26.5420	7.9591	44.34	13.30
21.สมุทรสงคราม	3.3894	2.4560	-	0.5400	0.1894	-	-	-	-	-	-	2.9960	0.1894	88.39	5.59
22.ชุมพร	39.4546	13.1439	1.2156	-	0.9191	1.0350	0.1300	-	-	-	-	14.1789	2.2647	35.94	5.74
23.สุราษฎร์ธานี	45.9277	8.9570	2.4280	-	1.4412	10.0000	0.6436	-	1.2787	-	-	18.9570	5.7915	41.28	12.61
24.นครศรีธรรมราช	71.8688	33.4531	0.7150	0.1808	3.9871	11.9888	0.8991	-	-	-	-	45.6227	5.6012	63.48	7.79
25.พัทลุง	47.4445	11.9151	3.9799	2.4221	0.4507	0.0936	0.1134	0.1220	2.5680	-	-	14.5528	7.1120	30.67	14.99
26.ระนอง	40.2927	11.1182	4.8095	0.2150	3.4898	-	0.2130	0.8972	1.0130	-	-	12.2304	9.5253	30.35	23.64
27.พังงา	24.1196	2.9999	0.3223	4.5778	-	-	-	-	-	-	-	7.5777	0.3223	31.42	1.34
28.ภูเก็ต	34.2465	6.9190	1.6208	-	-	0.3112	0.7902	2.1308	2.3903	-	-	9.3610	4.8013	27.33	14.02
29.กระบี่	48.2351	15.1613	1.8812	1.3675	6.0972	0.5070	0.5490	-	-	-	-	17.0358	8.5274	35.32	17.68
30.ตรัง	44.7177	12.0319	1.5506	4.2972	3.1355	2.2654	0.4597	-	-	-	-	18.5945	5.1458	41.58	11.51
31.สงขลา	89.9220	15.9940	1.2038	27.2116	4.8771	0.9363	-	3.2991	3.4130	-	-	47.4410	9.4939	52.76	10.56
32.สตูล	46.0958	-	10.2016	-	7.0436	-	-	-	-	-	-	0.0000	17.2452	0.00	37.41
33.ปัตตานี	79.1283	21.1115	5.2063	-	0.1200	-	-	2.8837	1.3707	-	-	23.9952	6.6970	30.32	8.46
34.ยะลา	68.4945	18.6186	1.2864	-	7.3701	-	-	6.6335	24.0841	-	-	25.2521	32.7406	36.87	47.80
35.นราธิวาส	71.9241	22.3227	0.7998	5.6498	3.4536	-	-	6.8491	6.7868	-	-	34.8216	11.0402	48.41	15.35
36.จันทบุรี	59.1277	29.8995	2.9271	0.4700	2.2850	0.8776	1.1940	-	-	-	-	31.2471	6.4061	52.85	10.83
37.ชลบุรี	19.9096	-	-	3.8100	3.8000	1.3050	-	-	-	-	-	5.1150	3.8000	25.69	19.09
38.ระยอง	58.1436	14.9322	0.9940	3.3590	4.2750	10.4981	0.9227	-	-	-	-	28.7893	6.1917	49.51	10.65
39.ตราด	22.9288	7.3186	4.2098	-	3.3100	0.1210	-	-	-	-	-	7.4396	7.5198	32.45	32.80
40.หนองคาย	21.3215	-	4.6450	-	-	-	-	-	1.5847	-	-	0.0000	6.2297	0.00	29.22
41.เลย	41.6015	2.7264	1.5800	0.9500	0.9000	13.3850	0.7750	2.9449	-	-	-	20.0063	3.2550	48.09	7.82
42.อุดรธานี	82.6427	16.6751	11.8772	-	1.2552	3.0300	-	-	5.4126	-	-	19.7051	18.5450	23.84	22.44
43.หนองบัวลำภู	36.7351	-	3.6427	-	3.2487	-	-	-	-	-	-	0.0000	6.8914	0.00	18.76
44.มุกดาหาร	43.8825	27.9138	3.2629	-	-	9.5000	-	-	-	-	-	37.4138	3.2629	85.26	7.44
45.นครพนม	135.3925	42.6085	19.8026	-	-	1.1778	2.8110	-	5.3725	-	-	43.7863	27.9861	32.34	20.67
46.มุกดาหาร	52.1985	12.1163	4.3029	-	-	9.0791	0.6460	-	0.0950	-	-	21.1954	5.0439	40.61	9.66
47.สกลนคร	69.6187	15.7891	11.1165	-	-	6.0566	1.1480	-	-	-	-	21.8457	12.2645	31.38	17.62
48.ร้อยเอ็ด	81.9699	40.0335	0.9109	0.4475	6.9201	0.1120	-	-	2.0000	-	-	40.5930	9.8310	49.52	11.99
49.ขอนแก่น	101.9793	35.5580	6.9125	-	-	0.0100	0.1966	-	4.6800	-	-	35.5680	11.7891	34.88	11.56

ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนงบประมาณค่าจ้างเหมาบริการและค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม จำแนกตามผลผลิต 5 ด้าน
กับดำเนินงานทั้งหมดของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	งบดำเนินงานทั้งหมด	ค่าจ้างเหมาบริการ/ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม										รวม		เปรียบเทียบสัดส่วน กับงบดำเนินงานทั้งหมด	
		ด้านเศรษฐกิจ		ด้านสังคม		ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม		ความมั่นคง		บริหารจัดการ					
		ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม	ค่าจ้างเหมา	ค่าฝึกอบรม
50.มหาสารคาม	66.3072	9.9400	2.1366	9.9232	0.1400	0.5920	-	3.7922	-	-	-	24.2474	2.2766	36.57	3.43
51.กาฬสินธุ์	85.3954	19.7394	3.0607	8.121	4.3083	0.05	-	4.5058	-	-	-	32.4162	7.3690	37.96	8.63
52.สุรินทร์	77.5950	24.4010	14.5861	0.1500	3.4718	-	2.9247	-	2.7578	-	-	24.5510	23.7404	31.64	30.60
53.นครราชสีมา	58.9403	21.7274	5.1064	0.0600	0.6890	8.1280	9.0901	-	-	-	-	29.9154	14.8855	50.76	25.26
54.บุรีรัมย์	94.3750	40.0363	3.5157	0.8770	3.1390	-	-	-	2.8068	0.1926	0.0950	41.1059	9.5565	43.56	10.13
55.ชัยภูมิ	45.0630	19.6833	4.8196	-	5.8589	-	0.1664	0.1360	1.8805	-	-	19.8193	12.7254	43.98	28.24
56.อำนาจเจริญ	39.1174	1.6600	2.8965	1.0793	0.1151	11.4000	0.4572	-	-	-	-	14.1393	3.4688	36.15	8.87
57.ศรีสะเกษ	85.9278	2.3627	45.5448	1.0697	13.3911	-	-	1.1506	9.3560	0.5000	0.5000	5.0830	68.7919	5.92	80.06
58.ยโสธร	73.5194	17.5289	3.9668	3.9840	5.4403	0.8569	1.5088	-	-	0.0620	0.0306	22.4318	10.9465	30.51	14.89
59.อุบลราชธานี	65.3570	13.5072	0.7830	1.1020	9.8754	5.7260	0.6950	-	-	-	-	20.3352	11.3534	31.11	17.37
60.เชียงใหม่	99.8493	31.3090	24.135	0.2060	11.3586	-	15.2585	-	4.0000	-	-	31.5150	54.7521	31.56	54.83
61.แม่ฮ่องสอน	98.9707	27.9362	0.9645	1.6068	12.4778	9.4186	2.0525	-	2.1333	-	-	38.9616	17.6281	39.37	17.81
62.ลำปาง	48.3935	18.9535	6.7489	0.7850	0.2910	1.1000	3.6085	2.8000	6.3000	-	-	23.6385	16.9484	48.85	35.02
63.ลำพูน	42.9505	23.0638	3.8958	0.7000	1.0460	0.2690	3.5824	-	-	-	-	24.0328	8.5242	55.95	19.85
64.น่าน	76.7764	15.0100	2.6880	8.8878	0.3896	5.7650	0.9902	1.0600	-	-	-	30.7228	4.0678	40.02	5.30
65.พะเยา	71.7722	17.7208	0.9000	7.3660	-	3.5575	-	7.8660	-	-	-	36.5103	0.9000	50.87	1.25
66.เชียงราย	91.8544	19.4515	14.7574	0.5000	9.2092	1.8632	2.0000	-	17.1333	-	-	21.8147	43.0999	23.75	46.92
67.แพร่	57.4279	15.3642	1.4515	3.5497	1.7576	8.0760	0.7507	0.4695	3.1115	-	-	27.4594	7.0713	47.82	12.31
68.ตาก	69.4537	23.9000	5.3502	5.2040	6.7780	7.4970	1.4249	2.1000	-	-	-	38.7010	13.5531	55.72	19.51
69.พิษณุโลก	65.6426	20.3421	10.7449	-	2.3351	-	10.0000	-	17.9745	-	-	20.3421	41.0545	30.99	62.54
70.สุโขทัย	53.4769	33.9640	1.0621	1.0000	-	-	0.9500	-	0.2469	-	-	34.9640	2.2590	65.38	4.22
71.เพชรบูรณ์	63.1092	20.3780	24.0457	0.2000	1.3000	-	5.9000	0.0420	-	-	-	20.6200	31.2457	32.67	49.51
72.อุดรธานี	52.9797	20.9821	4.9303	0.0571	4.0987	0.8075	3.2102	-	-	-	-	21.8467	12.2392	41.24	23.10
73.กำแพงเพชร	25.8106	7.1351	1.6328	0.2515	0.8435	0.1730	0.2230	-	-	-	-	7.5596	2.6993	29.29	10.46
74.พิจิตร	21.2295	2.5340	2.3236	0.7248	1.0394	1.6700	3.8271	0.0781	0.3464	-	-	5.0069	7.5365	23.58	35.50
75.นครสวรรค์	58.6555	15.6812	13.9326	0.9040	7.3502	-	3.5163	-	-	-	0.9276	16.5852	25.7267	28.28	43.86
76.อุทัยธานี	32.6994	16.4515	7.5474	-	-	-	-	-	-	-	-	16.4515	7.5474	50.31	23.08
77.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1	73.6624	26.7889	3.1284	-	-	1.0278	0.2294	-	-	-	-	27.8167	3.3578	37.76	4.56
78.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2	83.7257	49.8212	5.7845	-	-	0.2000	0.1760	-	-	-	-	50.0212	5.9605	59.74	7.12
79.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง	89.0264	42.1390	11.0671	-	-	-	-	-	-	-	-	42.1390	11.0671	47.33	12.43
80.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	72.5727	44.3859	3.7551	1.6300	-	-	-	-	-	-	-	46.0159	3.7551	63.41	5.17
81.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	48.0973	9.3664	1.2478	-	-	-	-	-	-	-	-	9.3664	1.2478	19.47	2.59
82.กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	67.0870	58.6280	1.6942	-	-	-	-	-	-	-	-	58.6280	1.6942	87.39	2.53
83.กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	17.7128	1.9205	1.3368	-	-	-	-	0.4720	0.7900	-	-	2.3925	2.1268	13.51	12.01
84.กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	45.2408	34.5345	2.7746	-	-	-	-	-	-	-	-	34.5345	2.7746	76.33	6.13
85.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	72.8828	49.1023	0.2820	-	-	21.7313	-	-	-	-	-	70.8336	0.2820	97.19	0.39
86.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	20.4662	6.4322	3.4180	-	-	-	-	-	-	-	-	6.4322	3.4180	31.43	16.70
87.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	75.6722	23.4390	3.5000	1.1240	0.2290	17.8400	-	-	-	-	-	42.4030	3.7290	56.04	4.93
88.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	79.6592	34.5573	7.4445	-	-	-	-	-	-	-	-	34.5573	7.4445	43.38	9.35
89.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	89.0093	54.4538	8.3934	-	-	-	-	-	-	-	-	54.4538	8.3934	61.18	9.43
90.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	69.2244	21.4417	6.9161	-	-	-	-	-	-	-	-	21.4417	6.9161	30.97	9.99
91.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	56.8489	36.7969	11.2736	-	-	-	2.6768	-	-	-	-	36.7969	13.9504	64.73	24.54
92.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	72.1082	30.6571	-	8.8235	-	21.7176	0.8000	-	-	-	-	61.1982	0.8000	84.87	1.11
93.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1	82.7112	32.3630	19.3308	-	-	-	11.1080	-	-	-	-	32.3630	30.4388	39.13	36.80
94.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2	41.7905	9.9600	10.197	-	-	-	-	-	-	-	-	9.9600	10.1970	23.83	24.40
รวม	5617.3029	1892.7423	489.3762	221.1153	246.1688	230.5519	109.3902	55.8407	157.7336	4.9096	2.0617	2405.1598	1004.7305	42.82	17.89

หมายเหตุ : 1. ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมนี้ยังไม่รวมค่าตอบแทนวิทยากรสัมมนาและฝึกอบรม

2. สำนักงบประมาณของรัฐบาล ประมวลและจัดทำจากข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 13 (4)) แผนบูรณาการ

สำนักงานปรมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐๒ ๒๔๔ ๒๒๔๕ โทรสาร ๐๒ ๒๔๔ ๒๐๘๘
www.parliament.go.th